

**ĐỀ CUƠNG ỒN TẬP MÔN NGỮ VĂN 12
HỌC KÌ I (2018 – 2019)**

A NỘI DUNG ỒN TẬP

I. TIẾNG VIỆT

Cần ghi nhớ các đơn vị kiến thức sau để trả lời các câu hỏi trong phần đọc hiểu:

1. Văn bản: xác định câu chủ đề, nội dung, đặt nhan đề.
2. Phong cách ngôn ngữ: sinh hoạt, nghệ thuật, báo chí, chính luận, khoa học, hành chính.
3. Các biện pháp tu từ: tu từ ngữ âm, tu từ từ vựng, tu từ cú pháp.
4. Phép liên kết: phép thế, phép lặp, phép nối, phép tương phản, phép liên tưởng.
5. Phương thức biểu đạt: tự sự, miêu tả, biểu cảm, nghị luận, thuyết minh, hành chính - công vụ.
6. Phương thức trần thuật: trần thuật ở ngôi thứ nhất, trần thuật ở ngôi thứ ba, trần thuật nửa trực tiếp.
7. Các hình thức ngôn ngữ: ngôn ngữ của nhân vật, ngôn ngữ của người kể chuyện, ngôn ngữ trần thuật nửa trực tiếp.
8. Phương thức miêu tả tâm lí nhân vật: miêu tả trực tiếp, miêu tả gián tiếp.
9. Các kiểu câu: câu chia theo mục đích phát ngôn, câu chia theo cấu trúc ngữ pháp.
10. Các mô hình xây dựng đoạn văn: diễn dịch, quy nạp, song hành, móc xích, tổng- phân - hợp.
11. Các thao tác lập luận trong văn bản: giải thích, chứng minh, phân tích, so sánh, bác bỏ, bình luận.
12. Phân loại các thể thơ Việt Nam: các thể thơ dân tộc, các thể thơ Đường luật, các thể thơ hiện đại.
13. Nhận diện và sửa lỗi: lỗi chính tả, lỗi dùng từ, lỗi ngữ pháp.

II. LÀM VĂN

1. NGHỊ LUẬN XÃ HỘI

a. Yêu cầu về hình thức

- Đề bài yêu cầu viết một đoạn văn 200 chữ.
- Dung lượng an toàn khoảng 2/3 tờ giấy thi
- Viết đủ ý, hành văn lưu loát, không mắc lỗi diễn đạt, có sự sáng tạo,...

b. Yêu cầu về nội dung

- Mở đoạn: Giới thiệu vấn đề cần nghị luận (trích dẫn nguyên văn hoặc trích từ, cụm từ khóa)
- Thân đoạn:
  - + Giải thích ngắn gọn các cụm từ khóa, giải thích cả câu.
  - + Bàn luận (nghị luận về tư tưởng đạo lí).
  - + Nêu hiện tượng-kết quả-nguyên nhân-giải pháp (nghị luận về hiện tượng đời sống).
  - + Bài học nhận thức và hành động.
- Kết đoạn: Khẳng định lại vấn đề nghị luận

2. NGHỊ LUẬN VĂN HỌC

2.1. Các dạng đề thường gặp

- a. Nghị luận về một tác phẩm (đoạn trích) thơ ca, văn xuôi.
- b. Nghị luận về một ý kiến bàn về văn học.
- c. Dạng đề so sánh:
  - So sánh hai chi tiết nghệ thuật
  - So sánh hai nhân vật
  - So sánh hai đoạn thơ
  - So sánh hai câu nói, hai ý kiến...

2.2. Kiến thức trọng tâm cần ghi nhớ

Học sinh cần ghi nhớ những thông tin về tác giả (*quê quán, xuất thân, thời đại xã hội, phong cách nghệ thuật, đóng góp nổi bật...*), tác phẩm (*hoàn cảnh sáng tác, xuất xứ, thể loại (thể thơ), chủ đề, nhân vật, luận điểm chính, giá trị nội dung, giá trị nghệ thuật, dẫn chứng tiêu biểu...*) của các văn bản đã được học dưới đây:

- *Tuyên ngôn Độc lập* (Hồ Chí Minh)
- *Nguyễn Đình Chiểu, ngôi sao sáng trong văn nghệ của dân tộc* (Phạm Văn Đồng)
- *Thông điệp nhân Ngày Thế giới phòng chống AIDS, 1-12-2003* (Cô-phi An-nan)
- *Người lái đò Sông Đà* (Nguyễn Tuân)
- *Ai đã đặt tên cho dòng sông?* (Hoàng Phủ Ngọc Tường)
- *Tây Tiến* (Quang Dũng)
- *Việt Bắc* (Tố Hữu)
- *Đất Nước* (Nguyễn Khoa Điềm)
- *Sóng* (Xuân Quỳnh)
- *Đàn ghita của Lor-ca* (Thanh Thảo)

Ngoài ra cần lưu ý các bài văn học sử sau:

- *Khái quát văn học Việt Nam từ Cách mạng tháng Tám năm 1945 đến hết thế kỉ XX.*
- Tác gia *Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh.*
- Tác gia *Tố Hữu.*

B. ĐỀ THI MẪU

*Thời gian làm bài 120 phút.

I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc bài thơ sau và thực hiện các yêu cầu:

Đôi nạng

Thanh Tùng
 “Ngày khai trường
 Cha mua cho con đủ thứ
 Lại cả đồ chơi nữa
 Nhưng cha ơi
 Cha quên sắm cho con đôi nạng mới
 Vì đã hai năm qua
 Từ khi con bị bom
 Chiếc nạng cũ chẳng chịu cùng con lớn lên, cha ạ!

(Nguyễn Bùi Vợi (chủ biên) – Quang Huy – Vũ Quân
 Phương, *Thơ Việt Nam thế kỉ XX (Thơ trữ tình)*, NXB Giáo
 dục, 2008, tr.847)

Câu 1. Bài thơ trên được viết theo thể thơ nào?

Câu 2. Điều gì trong bài thơ tạo nên sự bất ngờ và gây được ấn tượng mạnh đối với người đọc?

Câu 3. Anh/ chị suy nghĩ gì về nỗi đau chiến tranh được nói đến trong bài thơ?

Câu 4. Thông điệp từ bài thơ là gì? Trả lời trong khoảng 5 -7 dòng.

II. LÀM VĂN (7,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm)

Dựa vào bài thơ được dẫn ở phần Đọc - hiểu, hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về sự sẻ chia và tôn trọng dành cho những người khuyết tật.

Câu 2. (5,0 điểm)

Bức tranh “*Việt Bắc ra quân*” là một bức tranh hùng tráng, tràn đầy khí thế chiến thắng của quân dân ta. Phân tích đoạn thơ sau trong bài “*Việt Bắc*” của Tố Hữu để làm sáng tỏ nhận định trên:

*“Những đường Việt Bắc của ta,
Đêm đêm rầm rập như là đất rung
Quân đi điệp điệp trùng trùng
Ánh sao đầu súng bạn cùng mũ nan.
Dân công đổ đuốc từng đoàn
Bước chân nát đá, muôn tàn lửa bay.
Nghìn đêm thăm thẳm sương dày
Đèn pha bật sáng như ngày mai lên.”*

(*Việt Bắc* – Tố Hữu)

-----Hết-----